

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. február 17.)

Írország aktualizált, 2004-2007-re szóló stabilitási programjáról

(2005/C 136/06)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletének és összehangolásának megerősítéséről szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikkének (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) A Tanács 2005. február 17-én megvizsgálta Írország aktualizált stabilitási programját, amely a 2004-2007 közötti időszakot fedi le. A program megfelel a „stabilitási és konvergencia-programok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex” adatszolgáltatási követelményeinek.
- (2) A program alapját képező makrogazdasági forgatókönyv azzal számol, hogy a GDP reálnövekedésének mértéke 2004-ben 5,3 %-os lesz, majd a programidőszak fennmaradó részében átlagosan 5,2 % körül stabilizálódik. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ez a forgatókönyv valószerű növekedési feltételezéseket tükröz. A program HICP inflációra vonatkozó előrejelzései ugyanakkor alacsonynak tűnnek.
- (3) Az eredetileg nem tervezett 2004. évi többletet követően, ami a vártnál nagyobb – többek között egyszeri tényezőkből származó – bevételeket, valamint bizonyos költségvetési kiadások elmaradását tükrözi, az aktualizált változat stratégiája szerény és összességében stabil hiánnyal számol 2005-től kezdődően. Mind a kiadások, mind a bevételek aránya csökkenő tendenciát mutat a program időtartama alatt, jóllehet a kiadások növekszenek 2005-ben a legutóbbi költségvetési intézkedések eredményeként. Ugyanakkor az állami beruházások jelentős programjának megvalósítása folyamatban van, aminek eredményeként az államháztartási beruházási arány átlagosan eléri a GDP csaknem 4 %-át (ami a GNP csaknem 5 %-ának felel meg) a program időtartama alatt. A ciklus becsült hatásának közösen elfogadott módszer alkalmazásával való kiigazítását illetően a ciklikusan igazított egyenleg – eltekintve a kismértékű hiánytól 2005-ben – az előrejelzés teljes időszaka alatt többletet mutat. Meg kell azonban jegyezni, hogy a teljesítményrész-becslés és ebből adódóan a ciklikusan igazított szaldók szokatlanul magas bizonytalansági sávot mutatnak az ír gazdaság sajátos jellemzői miatt. Lényegében a jelenlegi aktualizált változat – összehasonlítva a korábbi programmal – szilárdabb államháztartási egyenlegeket irányoz elő kedvezőbb makrogazdasági forgatókönyv mellett.
- (4) A program költségvetési előrejelzéseihez kapcsolódó kockázatok összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek. Egyrészt a bevételekre vonatkozó előrejelzés valószerűnek tűnik, és a vészhelyzetre vonatkozó rendelkezések megjelenése a 2006-ra és 2007-re szóló előrejelzésekben lehetőséget mutathat az előre jelzettnél kedvezőbb eredményre. A kiadásokat illetően Írország biztató előrelépést mutatott a kiadási célkitűzések betartásában, ami arra utal, hogy a költségek ellenőrzése érdekében hozott legutóbbi intézkedések eredményesnek bizonyulnak. Másrészt azonban a hiány főösszegeit illetően fennáll bizonyos kockázat. Különösen, a kiadások növekedésének aránya tűnik kissé behatároltnak a program utolsó éveiben.

(¹) HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (5) Ezen kockázatbecslést figyelembe véve, a program költségvetési beállítottsága elegendőnek tűnik a stabilitási és növekedési paktumnak az egyensúlyhoz közeli vagy többletet felmutató költségvetési egyenlegre irányuló középtávú célkitűzésének betartásához a 2007-ig tartó időszakban. Megfelelő biztonsági sávot is biztosít a 3 %-os GDP-hiányküszöb megsértése esetére – a normál makrogazdasági ingadozás mellett – a program teljes időtartama alatt.
- (6) Az államháztartási adósság a becslések szerint 2004-ben a GDP 30,5 %-ára csökkent, ami jóval a Szerződésben meghatározott GDP 60 %-os referenciaérték alatt van. A program előrejelzése szerint az adósságráta a 2005-2007-es időszakban a GDP 30 %-a közelében stabilizálódik. Amennyiben a nem államháztartási eszközök felvásárlása a *Nemzeti Nyugdíjtartalék Alap (NPRF)* által elmarad, az adósságráta jelentősen csökken a program teljes időtartama alatt.
- (7) Államháztartása hosszú távú fenntarthatósága tekintetében úgy tűnik, Írország viszonylag kedvező helyzetben van. Írország viszonylag alacsony adósságrátája, a már hatályos nyugdíjreform-intézkedések és a tartalékok felhalmozása az NPRF-ben hozzájárul a költségvetés fenntarthatóságához és segít kezelni az előregedés okozta hatást. A programban bemutatott stratégia alapját lényegében a stabilitási és növekedési paktum keretének való megfelelés és további eszközök felhalmozása az NPRF-ben képezi. Összességében a viszonylag alacsony írországi adóterhek megkönnyítik a fenntarthatóságban hosszabb távon esetleg felmerülő problémák kezelését.
- (8) Az aktualizált változat áttekintést ad a kormány strukturális reformra vonatkozó programjáról, aminek célja a közszolgáltatások minőségének javítása, a közpénzek elköltése hatékonyságának növelése és az ír gazdaság infrastruktúra-igényeinek kielégítése. Összességében az aktualizált változatban bemutatott gazdaságpolitikák lényegében összhangban vannak az államháztartás területén a *2003-2005-re szóló ország-specifikus átfogó gazdaságpolitikai iránymutatással*, amely az ír hatóságoknak a közpénzek elköltése hatékonyságának növelését, a középtávú költségvetési keret javítását és a nemzeti fejlesztési tervben az infrastruktúra-elemek rangsorolását ajánlotta.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

| | | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|-------------------------------|------------|-------------|-------------|-------------|
| Reál GDP (változás %-ban) | SP 2004. december | 5,3 | 5,1 | 5,2 | 5,4 |
| | COM ⁽²⁾ | 5,2 | 4,8 | 5,0 | nincs adat |
| | SP 2003. december | 3,3 | 4,7 | 5,2 | nincs adat |
| HICP infláció (%) | SP 2004. december | 2,3 | 2,1 | 2,0 | 1,9 |
| | COM 2004. okt. ⁽²⁾ | 2,3 | 2,4 | 2,4 | nincs adat |
| | SP 2003. december | 2,3 | 2,0 | 2,0 | nincs adat |
| Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában) | SP 2004. december | 0,9 | -0,8 | -0,6 | -0,6 |
| | COM 2004. okt. ⁽²⁾ | -0,2 | -0,6 | -0,5 | nincs adat |
| | SP 2003. december | -1,1 | -1,4 | -1,1 | nincs adat |
| Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában) | SP 2004. december | 2,1 | 0,6 | 0,6 | 0,7 |
| | COM 2004. okt. ⁽²⁾ | 1,2 | 0,7 | 0,8 | nincs adat |
| | SP 2003. december | 0,3 | 0,1 | 0,3 | nincs adat |

| | | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
|--|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Ciklikusan igazított egyenleg (a GDP %-ában) | SP 2004. december ⁽¹⁾ | 1,2 | -0,2 | 0,1 | 0,0 |
| | COM 2004. okt. ⁽²⁾ | 0,1 | 0,0 | 0,3 | nincs adat |
| | SP 2003. december ⁽¹⁾ | -0,7 | -0,8 | -0,5 | nincs adat |
| Bruttó államadósság (a GDP %-ában) | SP 2004. december | 30,5 | 30,1 | 30,1 | 30,0 |
| | COM 2004. okt. ⁽²⁾ | 30,7 | 30,7 | 30,6 | nincs adat |
| | SP 2003. december | 33,3 | 33,5 | 33,3 | nincs adat |

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján

⁽²⁾ A Bizottság szolgálatainak 2004. őszi előrejelzései

Források:

Aktualizált ír stabilitási program, 2003. december és 2004. december (SP); A Bizottság szolgálatainak 2004. őszi gazdasági előrejelzései (COM); A Bizottság szolgálatai által készített számítások